

THỊ TRƯỜNG RAU HOA QUẢ

- ▶ *Tây Ban Nha nhập khẩu 66% hàng rau quả tươi từ các nước đang phát triển, trong đó Ma-rốc là thị trường cung cấp lớn nhất chiếm tới 28% tổng trị giá nhập khẩu hàng rau quả tươi.*
- ▶ *Sản xuất xoài nội địa của Trung Quốc gặp áp lực do nguồn xoài nhập khẩu từ Đông Nam Á có lợi thế cạnh tranh mạnh về sản lượng cao và giá thấp.*
- ▶ *Thị phần trái bưởi tươi của Việt Nam tăng trong tổng nhập khẩu của Nga.*
- ▶ *Ước tính, xuất khẩu hàng rau quả của Việt Nam trong tháng 10/2020 đạt 230 triệu USD, giảm 22,2% so với tháng 10/2019.*

THỊ TRƯỜNG THẾ GIỚI

Tây Ban Nha: Theo số liệu thống kê từ Cơ quan Hải quan và thuế quan Tây Ban Nha, trong 8 tháng đầu năm 2020, nhập khẩu hàng rau quả tươi của Tây Ban Nha đạt 2,08 tỷ Eur (tương đương 2,45 tỷ USD), tăng 8% so với cùng kỳ năm 2019.

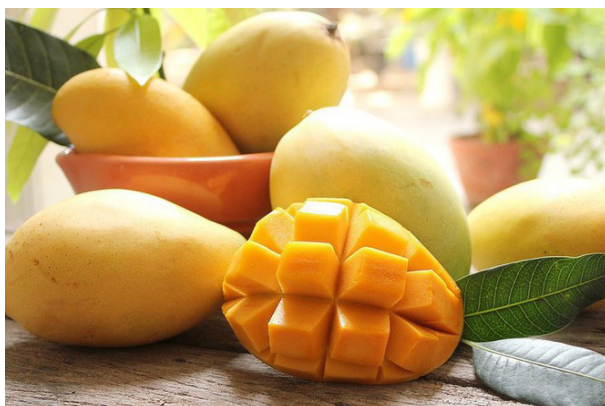
Trong đó, nhập khẩu trái cây đạt 1,2 triệu tấn, trị giá 1,5 tỷ Eur (tương đương 1,77 tỷ USD), tăng 8% về lượng và tăng 15% về trị giá so với cùng kỳ năm 2019. Các loại trái cây nhập khẩu chính trong 8 tháng đầu năm là trái bơ đạt 216 triệu Eur (tương đương 254,9 triệu USD), tăng 12%; kiwi đạt 163,5 triệu Eur, tăng 24% và quả việt quất đạt 132 triệu Eur (tương đương với 155,8 triệu USD), tăng 48% so với cùng kỳ năm 2019.

Nhập khẩu hàng rau củ của Tây Ban Nha 8 tháng đầu năm 2020 đạt 967,1 nghìn tấn, trị giá 583 triệu Eur (tương đương 687,9 triệu USD), tương đương về lượng, nhưng giảm 5% về trị giá so với cùng kỳ năm 2019. Trong đó, nhập khẩu khoai tây đạt 174 triệu Eur (tương đương 205,3 triệu USD), giảm 15% so với cùng kỳ năm 2019, chiếm 30% tổng trị giá nhập khẩu hàng rau củ; nhập

khẩu cà chua đạt 101 triệu Eur, tăng 6% so với cùng kỳ năm 2019.

Trung Quốc: Theo nguồn Fresh Plaza, Hải Nam là một trong những khu vực sản xuất xoài quan trọng nhất tại Trung Quốc. Mặc dù chịu ảnh hưởng bởi đại dịch Covid-19, nhưng sản xuất xoài của Hải Nam tiếp tục tăng trong năm 2020, dẫn tới dư cung trên thị trường và đẩy giá xoài giảm mạnh.

Xoài sản xuất nội địa của Trung Quốc bị cạnh tranh bởi xoài nhập khẩu từ các nước Đông Nam Á, do xoài nhập khẩu có lợi thế cạnh tranh về giá. Việt Nam là thị trường cung cấp xoài lớn cho Trung Quốc. Năm 2020, Căm-pu-chia cũng đã được cấp phép xuất khẩu xoài sang thị trường Trung Quốc.

TÌNH HÌNH XUẤT KHẨU HÀNG RAU QUẢ CỦA VIỆT NAM

Theo ước tính, xuất khẩu hàng rau quả tháng 10/2020 đạt 230 triệu USD, giảm 3,2% so với tháng 9/2020 và giảm 22,2% so với tháng 10/2019. Lũy kế từ đầu năm đến hết tháng 10/2020, trị giá xuất khẩu hàng rau quả đạt 2,72 tỷ USD, giảm 12,5% so với cùng kỳ năm 2019. Trong tháng 10/2020, trận lũ lịch sử kéo dài hơn 2 tuần tại miền Trung Việt Nam và đại dịch Covid-19 diễn biến phức tạp tại nhiều thị trường xuất khẩu chính, làm ảnh hưởng tiêu cực đến hoạt động xuất khẩu ngành hàng rau quả trong thời gian tới.

Theo số liệu thống kê từ Tổng cục Hải quan, xuất khẩu hàng rau quả trong tháng 9/2020 đạt 237,7 triệu USD, giảm 11,8% so với cùng kỳ năm 2019. Lũy kế từ đầu năm đến hết tháng 9/2020 trị giá xuất khẩu mặt hàng rau quả đạt 2,5 tỷ USD, giảm 11,5% so với cùng kỳ năm 2019. Trong tháng 9/2020, xuất khẩu hàng rau quả sang các thị trường đều tăng, trừ thị trường Trung Quốc, thị trường Đài Loan, thị trường Hồng Kông.

Trong tháng 9/2020, hàng rau quả xuất khẩu tới thị trường Trung Quốc đạt 121 triệu USD, giảm 21% so với cùng kỳ năm 2019. Trong 9 tháng đầu năm 2020 xuất khẩu hàng rau quả sang thị trường Trung Quốc đạt 1,43 tỷ USD, giảm 25,9% so với cùng kỳ năm 2019. Tỷ trọng xuất khẩu rau quả sang thị trường này giảm mạnh từ mức 68,6% trong 9 tháng đầu năm 2019, xuống còn 57,5% trong 9 tháng đầu năm 2020.

Hàng rau quả là nhóm hàng giảm mạnh trong cơ cấu mặt hàng nông sản xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc. Xuất khẩu hàng rau quả sang thị trường Trung Quốc

ngày càng khó khăn do: Ảnh hưởng từ dịch Covid-19 khiến sức tiêu thụ tại thị trường Trung Quốc giảm mạnh; chính sách quản lý hoạt động biên mậu của Trung Quốc thay đổi liên tục theo hướng thắt chặt kiểm dịch và an toàn thực phẩm, truy xuất nguồn gốc cùng nhiều yêu cầu chi tiết về cơ sở đóng gói, nhãn mác...; mức sống của người dân Trung Quốc được nâng cao, người tiêu dùng ngày càng yêu cầu cao về chất lượng, tính an toàn của nông sản, thực phẩm. Do đó, chất lượng hàng rau quả có yêu cầu cao hơn trước.

Mặc dù khó khăn, nhưng Trung Quốc vẫn là thị trường rất tiềm năng cho hàng rau quả của Việt Nam, với hơn 1,4 tỷ dân, cùng với 50 triệu khách du lịch hàng năm đã tạo ra thị trường có sức tiêu dùng rất lớn. Theo Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO), hàng năm Trung Quốc nhập khẩu khoảng 160 tỷ USD các mặt hàng nông sản, trong đó các mặt hàng rau quả chiếm 9 - 10 tỷ USD. Theo đó, để đẩy mạnh xuất khẩu sang thị trường này, các doanh nghiệp cần phải nâng cao chất lượng nông sản, đáp ứng các tiêu chuẩn, yêu cầu của Trung Quốc.

Trong tháng 9/2020, trị giá xuất khẩu hàng rau quả sang thị trường Thái Lan tiếp tục tăng trưởng mạnh. Tuy nhiên, triển vọng xuất khẩu hàng rau quả của Việt Nam sang thị trường Thái Lan trong thời gian tới sẽ gặp nhiều khó khăn, do hàng nông sản xuất khẩu sang Thái Lan có yêu cầu kỹ thuật ngày càng cao, tương đương với tiêu chuẩn xuất khẩu sang châu Âu. Đặc biệt, sau khi Thái Lan ban hành tiêu chuẩn mới về dư lượng thuốc bảo vệ thực vật đối với nông sản nhập khẩu thì một vài đơn hàng xuất khẩu thanh long của

Việt Nam sang Thái Lan đã bị trả lại, nguyên nhân do vi phạm quy định về dư lượng thuốc bảo vệ thực vật. Cho đến nay, Thái Lan chỉ mới chính thức cấp giấy phép cho bốn loại trái cây của Việt Nam vào thị trường này là thanh long ruột đỏ và ruột trắng, xoài, nhãn, vải.

Trong bối cảnh xuất khẩu hàng rau quả kém khả quan trong những tháng tới, thì từ giữa tháng 10/2020, Chi-lê đã chính thức cho phép nhập khẩu quả bưởi từ Việt Nam với yêu cầu phải qua chiếu xạ để kiểm soát

ruồi đục và được cơ quan thẩm quyền của Việt Nam cấp chứng thư xuất khẩu. Trước đó, EU cũng cho phép nhập khẩu chính thức trái bưởi của Việt Nam theo Hiệp định thương mại tự do EU - Việt Nam (EVFTA). Dự kiến cuối năm 2020, trái bưởi tươi cũng được cấp phép chính thức xuất khẩu sang Hoa Kỳ. Ngoài ra, trái bưởi cũng là loại trái cây đang được ưu tiên đàm phán xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc, sau trái sầu riêng.

Thị trường xuất khẩu hàng rau quả trong tháng 9 và 9 tháng đầu năm 2020

Thị trường	Tháng 9/2020 (Nghìn USD)	So với tháng 9/2019 (%)	9 tháng 2020 (Nghìn USD)	So với 9 tháng năm 2019 (%)	Tỷ trọng 9 tháng (%)	
					Năm 2020	Năm 2019
Tổng	237.695	-11,8	2.491.421	-11,5	100,0	100,0
Trung Quốc	121.027	-21,0	1.432.321	-25,9	57,5	68,6
Hoa Kỳ	16.935	36,0	122.148	9,1	4,9	4,0
Thái Lan	17.040	134,5	119.990	211,6	4,8	1,4
Hàn Quốc	8.292	6,6	111.982	17,1	4,5	3,4
Nhật Bản	9.516	3,7	98.944	10,2	4,0	3,2
Đài Loan	8.898	-19,1	70.224	42,2	2,8	1,8
Hà Lan	6.604	10,8	61.277	-3,7	2,5	2,3
Hồng Kông	4.048	-72,1	48.349	-2,0	1,9	1,8
Úc	5.176	25,2	42.412	36,7	1,7	1,1
Nga	3.984	35,9	40.455	76,4	1,6	0,8
Thị trường khác	36.176	-11,8	343.319	3,9	13,8	11,7

Nguồn: Tính toán theo số liệu từ Tổng cục Hải quan

DUNG LƯỢNG THỊ TRƯỜNG NHẬP KHẨU TRÁI BƯỞI TƯƠI (MÃ HS 080540) CỦA NGA VÀ THỊ PHẦN CỦA VIỆT NAM

Theo số liệu thống kê từ Cơ quan Hải quan Nga, nhập khẩu trái bưởi tươi của Nga trong 8 tháng đầu năm 2020 đạt 71,6 nghìn tấn, trị giá 57 triệu USD, giảm 17,1% về lượng và giảm 18,5% về trị giá so với cùng kỳ năm 2019. Giá nhập khẩu bình quân trái bưởi tươi của Nga trong 8 tháng đầu năm 2020 đạt 796,3 USD/tấn, giảm 1,7% so với cùng kỳ năm 2019.

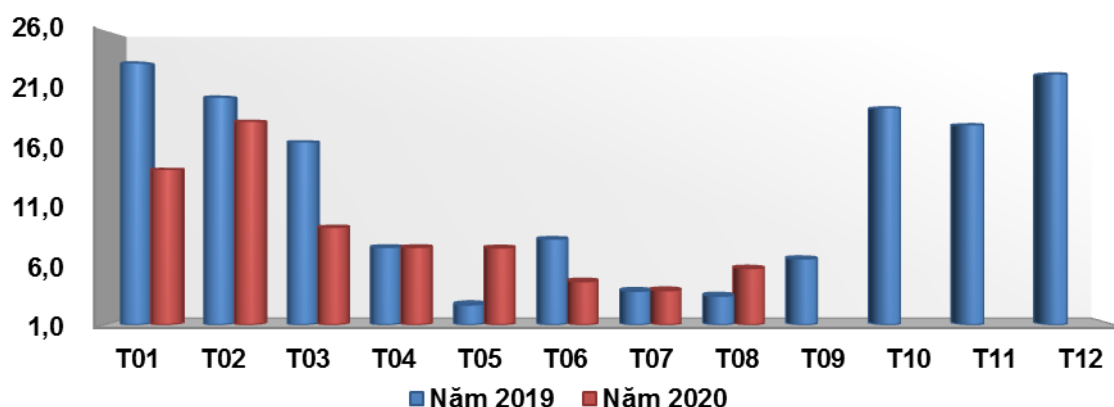
Đáng chú ý, trong số các thị trường cung cấp chính trái bưởi tươi trong 8 tháng đầu năm 2020, Nga tăng mạnh nhập khẩu từ thị trường Việt Nam, đạt 19 tấn, trị giá 71 nghìn USD, tăng 683,2% về lượng và tăng 355,9% về trị giá so với cùng kỳ năm 2019. Cơ hội để đẩy mạnh xuất khẩu trái bưởi sang thị trường Nga là rất lớn, do nhu cầu tiêu thụ trái cây nhiệt đới tại Nga ngày càng tăng, bởi Nga là xứ lạnh nên mặc dù có diện tích lớn,

nhưng có ít đất canh tác do điều kiện khí hậu không thuận lợi.

Trước đây, Trung Quốc là thị trường cung cấp bưởi lớn nhất cho Nga với khoảng 5.000 container bưởi hằng năm. Vụ mùa năm 2020, khi lệnh cấm nhập khẩu bưởi của Nga từ thị trường Trung Quốc vẫn còn hiệu lực, Nga đã chuyển sang nhập khẩu bưởi từ các nguồn

khác như Thái Lan, Mi-an-ma, Ma-lai-xi-a và Việt Nam. Do đó, nhập khẩu bưởi tươi của Nga từ Trung Quốc trong 8 tháng đầu năm 2020 đạt 17,3 nghìn tấn, trị giá 13,9 triệu USD, giảm 63,4% về lượng và giảm 62% về trị giá so với cùng kỳ năm 2019. Tỷ trọng nhập khẩu bưởi từ Trung Quốc giảm xuống còn 24,2% trong 8 tháng đầu năm 2020, từ mức 54,8% trong 8 tháng đầu năm 2019.

Nga nhập khẩu trái bưởi tươi (mã HS 080540) qua các tháng năm 2019 - 2020 (ĐVT: nghìn tấn)

Nguồn: Cơ quan Hải quan Nga

Thị trường cung cấp trái bưởi tươi cho Nga (mã HS 080540) 8 tháng đầu năm 2020

Thị trường	8 tháng đầu năm 2020			So với 8 tháng đầu năm 2019 (%)			Tỷ trọng theo lượng 8 tháng (%)	
	Lượng (Tấn)	Trị giá (Nghìn USD)	Giá TB (USD/tấn)	Lượng	Trị giá	Giá TB	Năm 2020	Năm 2019
Tổng	71.569	56.987	796,3	-17,1	-18,5	-1,7	100,0	100,0
Thổ Nhĩ Kỳ	33.101	20.684	624,9	55,3	39,3	-10,3	46,2	24,7
Nam Phi	18.830	19.372	1.028,8	26,8	23,9	-2,3	26,3	17,2
Trung Quốc	17.295	13.883	802,7	-63,4	-62,0	3,9	24,2	54,8
I-xra-en	1.551	2.217	1.428,8	38,9	73,6	25,0	2,2	1,3
Xoa-di-len	322	346	1.074,2	-1,0	0,2	1,2	0,4	0,4
Ác-hen-ti-na	151	161	1.062,1	-40,3	-40,2	0,2	0,2	0,3
Ai Cập	88	76	859,7	-85,4	-82,8	17,7	0,1	0,7
Bê-la-rút	33	10	293,3				0,0	0,0
Ma Rốc	20	22	1.060,6	-95,1	-95,0	2,9	0,0	0,5
Việt Nam	19	71	3.728,0	683,2	355,9	-41,8	0,0	0,0
Thị trường khác	158	147	928,9	35,2	13,3	-16,2	0,2	0,1

Nguồn: Cơ quan Hải quan Nga